

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

ärinimi: AS HANZA Mechanics Tartu

registrikood: 10019012

tänava/talu nimi, Puiestee tn 2

maja ja korteri number:

linn: Tartu linn, Tartu linn

vald: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihtnumber: 50303

telefon: +372 7468800

e-posti aadress: harri.varv@hanza.com

veebilehe aadress: www.hanza.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Kasumiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Omakapitali muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	15
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	16
Lisa 4 Varud	17
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	18
Lisa 7 Materiaalsed põhivarad	19
Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad	20
Lisa 9 Kapitalirent	20
Lisa 10 Kasutusrent	21
Lisa 11 Laenukohustised	22
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 13 Tingimuslikud kohustised ja varad	23
Lisa 14 Aktsiakapital	24
Lisa 15 Müügitulu	25
Lisa 16 Muud äritulud	25
Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused	26
Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud	26
Lisa 19 Tööjõukulud	27
Lisa 20 Muud ärikulud	27
Lisa 21 Muud finantstulud ja -kulud	27
Lisa 22 Seotud osapooled	27
Lisa 23 Sündmused pärast aruandekuupäeva	29
Aruande allkirjad	30
Vandeauditori aruanne	31

TEGEVUSARUANNE

Ettevõtte lühitutvustus

Aktsiaselts HANZA Mechanics Tartu on 1996 aastal asutatud ettevõtte, kes pakub tootekompaniidele erinevaid mehaanika, kooste ja tarneahela terviklahendusi. Mehaanika tehnoloogiateks on treimine, freesimine, stantsimine, lehtmaterjali töötlus, keevitamine, pulbervärvimine ja pinnakate.

AS HANZA Mechanics Tartu kuulub HANZA gruppi, 2008. aastal sai ettevõtte 100% omanikuks HANZA AB. AS HANZA Mechanics Tartu kuulub HANZA Balti klasterisse. Balti klasterisse kuulub lisaks AS'le HANZA Mechanics Tartu veel HANZA Mechanics Narva AS.

HANZA Mechanics Tartu AS-il on 100% osalusega tütar-ettevõtte HANZA Tarkon Sweden AB, mille põhitegevusala on aktsiainvesteeringud.

AS-is HANZA Mechanics Tartu töötas 2021. aasta lõpus 448 inimest, 2020. aastal 465 inimest. Ettevõtte asub aadressil Puistee 2 ja Aru 6 Tartu ning Silikaadi 6/8, Vahi küla, Tartumaa. Ettevõtte juriidiline aadress on Puistee 2, Tartu.

Majandus- ja õiguskeskond

Eesti Panga hinnangul kasvas Eesti majandus 2021. aastal 8,3%, kuid pidurdub 2022 aastal 2,8%-le. Statistikaameti sõnul oli kasv laiapõhjaline ja mitmed tegevusalad näitasid väga jõudsat edasiminekut. Majanduskasvu vedasid ehituse, info ja side, kinnisvaraalse tegevuse ning veonduse ja laonduse tegevusalad. Samuti näitas positiivseid tulemusi töötlev tööstus. Eesti Panga sõnul aeglustub majanduskasv järgneval aastal kolmel põhjusel: kiiret kasvu võimaldanud vaba tööjõud on ammendumas, hinnatõus piirab tarbimist ja Venemaa sõda Ukraina vastu takistab samuti kasvu.

Statistikaameti andmetel tõusis tarbijahinnaindeks 2021 aastal 2020.aasta keskmisega võrreldes 4,6%. Rekordilisi mitmekordseid kasve tegid aruandeaasta lõpus nii elektri, gaasi kui ka kütuse hinnad. 2021. aasta kokkuvõttes kallines elekter 44,5%, gaas 27,5%, bensiin 14,1% ja diislikütus 12,8%.

Statistikaameti viimaste avaldatud andmete alusel kasvas keskmine brutokuupalk aastatagusega võrreldes 2021. aasta IV kvartalis 7,3%. Vabade ametikohtade arvu kiire kasv annab märku ettevõteteid kimbutavast suurest tööjõukitsikusest, mis ühtlasi viitab jõulisele palgakasvule ka tulevikus. Statistikaameti andmetel kasvas vabade ametikohtade arv võrrelduna 2020 aasta IV kvartaliga 28%. 2021. aasta kokkuvõttes oodatakse keskmise palga kasvuks Eesti Panga hinnangul 6,8%, 2022. aastal aga juba 8,3%.

Statistikaameti andmetel tootsid tööstusettevõtted 2021. aastal 6,4% rohkem toodangut kui aasta varem. Toodang kasvas tööstuse kolmest sektorist energeetikas 19,2% ja töötlevas tööstuses 6,4%, vähenes aga mäetööstuses 15,7%.

2022. aastaks ennustab Eesti Pank hinnatõusuks 6,9%, mis hakkab oluliselt langema 2023 (3%) ja 2024 (2,6%).

Eesti Panga hinnangul on vaatamata omikron tüvele Eesti jätkuvalt majanduskasvus, kuid seda ohustab kiire hinnatõus. Ettevõtete positiivset kasvu järgnevateks kvartaliteks piiravad tarneraskused, oskustööjõu ja spetsialistide puudus ja kõrged energiahinnad. Venemaa sissetung Ukrainasse on põhjustanud finantsturgudel märkimisväärset volatiilsust ja põhjustanud tugevat survet nii toiduaine- ja toormehindadele. Samuti on võtnud mitmed keskpangad palju selgema suuna intressipoliitika karmistamiseks. Euroopa Keskpanga sõnul võidakse intressimäärasid hakata tõstma peale varaostude lõpetamist kuid ei ole välistatud ka stsenaarium, kus varaostud jäävad püsima koos intressimäärade tõstmisega.

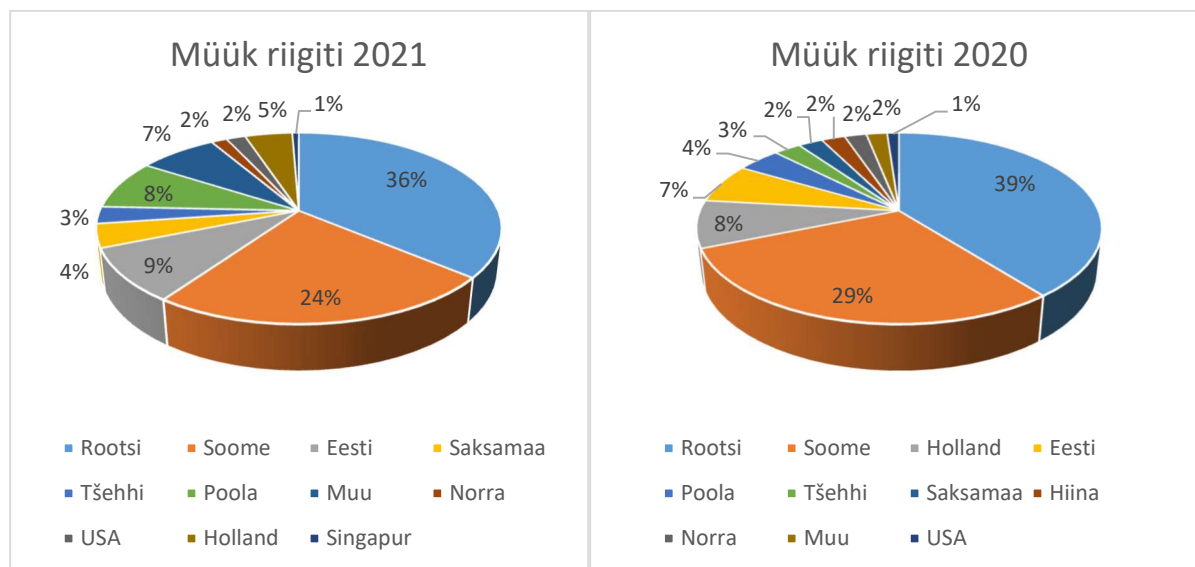
Turg

Ettevõtte tootmisteenusel müüdi 91% välisriikidele (2020. aastal samuti 93%). Peamiselt toimus müük Euroopasse, sellest ca 36% Rootsi, (2020. aastal 39%).

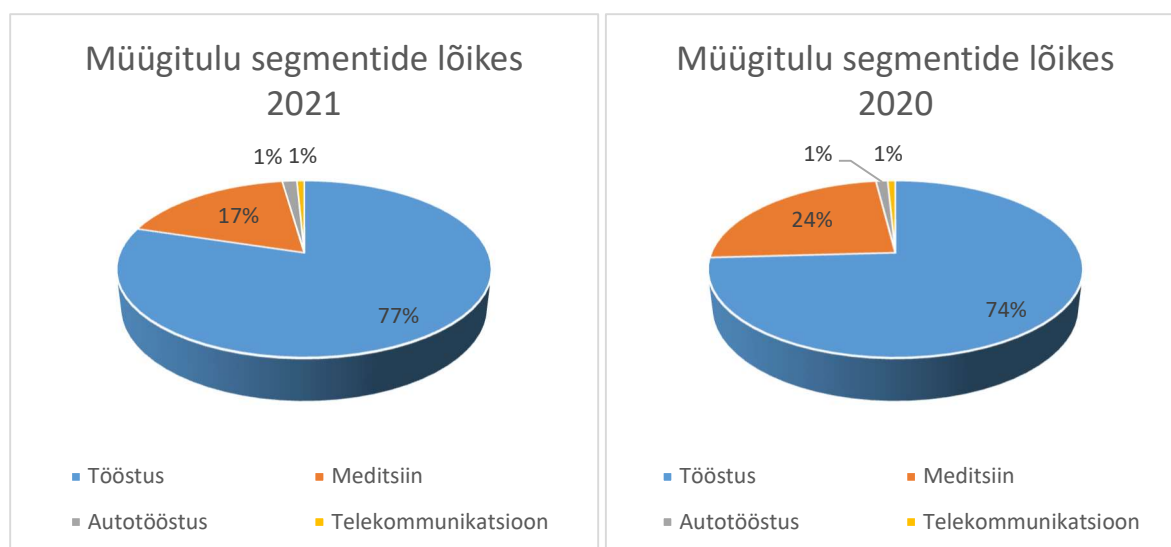
Suur enamus Eestis müüdavatest toodetest müüakse rahvusvahelistele ettevõtetele, mis tegutsevad Eestis, aga ekspordivad olulise osa oma toodangust.

HANZA grupp on paari aastaga kasvanud Põhjamaade juhtivaks ja kiiremini kasvavaks lepinguliseks tootjaks. Ettevõtte stabiilsuse tagamiseks on oluline omada laiapõhjalist erinevaid tööstussegmente hõlmavat kliendibaasi, omada nende tegevusvaldkonnas vajalikku kompetentsi ja tegutseda pidevalt selle nimel, et parandada tarnetäpsust ja kvaliteeti.

HANZA Mechanics Tartu omab kvaliteedijuhtimissüsteemide sertifikaate ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 3834:2, ISO 13485.



AS-i HANZA Mechanics Tartu suurimad turusegmentid on tööstuslike seadmete osade, telekommunikatsiooni osade ja komponentide tootmine ning meditsiinitööstuse tarbeks seadmete osade tootmine.



Ettevõtte müüs 2021. aastal ligikaudu 5 500 erinevat toodet (2020. aastal ligikaudu 5 700). 10 enam-müüdavat toodet moodustas käibest ca 18% (2020. aastal 37%).

Majandusaasta sündmused

2021. aasta müügitulu oli 60 miljonit eurot ja kasum 4 miljonit eurot..

2020. aasta müügitulu oli 56,2 miljonit eurot ja kasum 3,9 miljonit eurot

Suuremad investeeringud

2021. aastal investeeriti põhivarasse ca 1,4 miljonit eurot. Ettemaksetena põhivara eest tasuti 6,1 miljonit eurot, millest 5,3 miljonit eurot oli seotud uue tootmishoonega.

Olulisemad investeeringud olid:

- CNC treimiskeskus DOOSAN PUMA SMX3100ST koos robotiga
- Automatiseeritud lehtmetsa painutuspink TruBend Cell 7000 koos robotiga
- KASTEN Tornado automaatsed liftitüüpi laokapid

2020. aastal investeeriti põhivarasse ca 2 miljonit eurot. Olulisemad investeeringud olid:

- CNC treimiskeskus DOOSAN PUMA TT1300DYYB
- Lehetöötuskeskus PRIMA POWER COMBI GENIUS CG1530
- Automatiseeritud lehtmetsa painutuspink TruBend Cell 5000

Peamised majandusnäitajad.

miljonites eurodes

	2021	2020
Müügitulu	60,0	56,2
s.h. eksport	54,6	52,4
Ärikasum	4,3	3,9
Ärikasumi määr	7,2	6,9
Aruandeaasta kasum	4,0	3,9
Puhaskasumi määr e. käibe puhasrentaablus	6,7	6,9
Käibekapital	11,0	8,8
Maksevõime kordaja	2,0	2,0
Likviidsuskordaja	0,6	0,9
Varude käibesagedus (korda aastas)	4,8	5,6
Vara puhasrentaablus (ROA)	11,9	14,6
Kohustuste osatähtsus koguvarest	44,5	37,0
Töötajate keskmine arv	465	467

Kasutatud valemid:

Ärikasumimäär = ärikasum / müügitulu x 100%

Puhaskasumi määr = aruandeaasta kasum / müügitulu x 100%

Käibekapital = käibevara – lühiajalised kohustused

Maksevõime kordaja = käibevara / lühiajalised kohustused

Likviidsuskordaja = (käibevara – varud) / lühiajalised kohustused

Varude käibesagedus = müügitulu / keskmine varude maht

Keskmine varude maht = (varud majandusaasta alguses + varud majandusaasta lõpus)/2

Varade puhasrentaablus (ROA) = puhaskasum / keskmine varade maht x 100%

Kohustuste osatähtsus koguvarest = kohustused kokku / varad kokku x 100%

Keskmine omakapital = (omakapital majandusaasta alguses- omakapital majandusaasta lõpus)/2

Juhtimine ja personal

2021. aastal töötas ettevõttes keskmiselt 465 inimest. Tööjõukulud olid 10,4 miljonit eurot. 2020. aastal oli keskmine töötajate arv 467 inimest ja tööjõukulud 9,5 miljonit eurot.

HANZA Mechanics Tartu teeb tihedat koostööd Tartu Kutsehariduskeskusega ja Tartu Maaülikooliga, pakkudes õppuritele praktikavõimalusi, andes välja stipendiume ning viies ühiselt läbi koolitusprojekte, eesmärgiga ennast noorte seas hea tööandjana teadvustada ning tiheda tööturu konkurentsi tingimustes silma paista.

AS-i HANZA Mechanics Tartu juhatuses on kaks ja nõukogus kolm liiget.

Valuutakursside ja intressimäärade muutumise risk

Valuutakursirisk

Ettevõtte olulisemad ostu- ja müügivaluutad on euro, Rootsi kroon ja USA dollar. Rootsi krooni valuutariskid on maandatud sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude ühtlustamisega. Dollari riski maandatud ei ole. Ostumahud on väikesed, seega risk väike.

Intressimäärade muutumise risk

Ettevõtte finantslepingud on sõlmitud ujuva intressiga. Ujuva intressi korral koosneb intressimäär EURIBORI`st ja marginaalist. Euribor on üleeuroopaline pankadevaheline intressiperioodile vastav intressimäär, mida haldab ning mille suuruse määrab ja avaldab intressiperioodi lõppemise päeval Euroopa Rahaturgude Instituut (European Money Markets Institute) või muu ametlik organisatsioon. Lepingute intress sõltub kolme kuni kuue kuu Euriborist pluss marginaal. Seega on ettevõttel olemas risk, et tulevikus intressikulu võib suureneda vastavalt turuintressimääradele.

Arengusuunad ja olulisemad planeeritavad investeeringud

HANZA Mechanics Tartu eesmärk on koondada erinevaid tootmistehnoloogiaid (lehtmetall, masintöötlus, kaablikõdikute valmistamine ja lõppkooste), et pakkuda klientidele täisteenust lõpptoodete valmistamiseks maailmaturule. Klientide (nii olemasolevate kui ka uute) huvi sellise teenuse vastu on selgelt tõusnud ning nende huvi äri kas alustamise või suurendamise vastu on oluline. Olulist rolli mängib siinjuures ka globaalsete tarneahelate ümberjaotus, transpordi hindade tõus, vajaminevate laevade puudus jne. Kuna fookus on ka CO2 jalajälje vähendamisel, siis HANZA deviis „All you need is one“ („Kõik ühest kohast“) on ka prevaleeriv müügiargument.

17 märtsil 2022 avati uus kontorihoone koos koostetootmise tehasega asukohas Silikaadi 5, Vahi küla, Tartumaa. Seoses uue maja valmimisega lõpetatakse Puiestee 2 rendileping 31.03.2022.a. Uue kontori- ja tootmishoone kogu investeerimismaksumus on ligikaudu 8 miljonit eurot.

Lisaks uuele tootmishoonele on planeeritud investeerida ca 2,8 MEUR eelkõige tehnoloogiatesse, mis aitavad vähendada tööjõukulu, parendada kvaliteeti ja tõsta efektiivsust. Samuti on vastavalt klientide vajadustele juurutada uusi protsesse ja tehnoloogiaid. Siseneme ka aina jõulisemalt toiduainete- ja meditsiinitööstuse harudesse.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 031	3 189	2
Nõuded ja ettemaksed	5 403	4 356	3
Varud	15 270	9 789	4
Kokku käibevarad	21 704	17 334	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	436	436	6
Nõuded ja ettemaksed	3 850	4 518	3
Materiaalsed põhivarad	13 445	6 079	7
Immateriaalsed põhivarad	26	20	8
Kokku põhivarad	17 757	11 053	
Kokku varad	39 461	28 387	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	1 557	2 062	11
Võlad ja ettemaksed	9 162	6 421	12
Kokku lühiajalised kohustised	10 719	8 483	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	6 829	2 033	11
Kokku pikaajalised kohustised	6 829	2 033	
Kokku kohustised	17 548	10 516	
Omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	480	480	14
Kohustuslik reservkapital	48	48	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	17 343	13 441	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	4 042	3 902	
Kokku omakapital	21 913	17 871	
Kokku kohustised ja omakapital	39 461	28 387	

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Müügitulu	60 030	56 191	15
Muud äritulud	175	90	16
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	1 169	-677	4
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-41 541	-37 406	17
Mitmesugused tegevuskulud	-3 155	-2 793	18
Tööjõukulud	-10 373	-9 508	19
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 885	-1 816	7,8
Muud ärikulud	-147	-164	20
Ärikasum (kahjum)	4 273	3 917	
Intressitulud	216	200	
Intressikulud	-258	-220	
Muud finantstulud ja -kulud	-189	5	21
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	4 042	3 902	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	4 042	3 902	

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	4 273	3 917	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	1 885	1 816	7,8
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-101	-9	16
Muud korrigeerimised	-168	-345	
Kokku korrigeerimised	1 616	1 462	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	310	-920	3
Varude muutus	-5 481	361	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	2 741	258	12
Makstud intressid	-258	-220	
Kokku rahavood äritegevusest	3 201	4 858	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-6 475	-380	7,8
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	102	55	7
Antud laenud	-650	-1 500	22
Laekunud intressid	216	200	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-6 807	-1 625	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	4 132	0	11
Saadud laenude tagasimaksed	-178	-133	11
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-2 571	-2 142	9
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	1 383	-2 275	
Kokku rahavood	-2 223	958	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3 189	2 364	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-2 223	958	
Valuutakursside muutuste mõju	65	-133	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 031	3 189	2

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

				Kokku
	Aksiakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2019	480	48	13 441	13 969
Aruandeaasta kasum (kahjum)			3 902	3 902
31.12.2020	480	48	17 343	17 871
Aruandeaasta kasum (kahjum)			4 042	4 042
31.12.2021	480	48	21 385	21 913

vt. lisa 14

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS-i HANZA Mechanics Tartu 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandlusestandard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täiendatud Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid (edaspidi RTJ).

AS-i HANZA Mechanics Tartu kasumiaruanne lähtub RTJ 2 kirjeldatud skeemist nr.1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

AS HANZA Mechanics Tartu ei ole koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet lähtuvalt Raamatupidamise seaduse paragrahv 29 punkt 5 erandist, kuna 100% tema aktsiatest kuuluvad Rootsis registreeritud grupile Hanza Holding AB, mis koostab ja avalikustab oma asukohamaa seaduste kohaselt konsolideeritud auditeeritud aastaaruande.

Raha

Raha ja selle lähendid kajastatakse kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite.

Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Kasutatud arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustiste koosseisus.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

AS-i HANZA Mechanics Tartu arvestusvaluuta on euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Sveriges Riksbank'i valuutakursid, mis ei erine oluliselt Euroopa Keskpanka valuutakurssidest.

Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval ametlikult kehtinud Sveriges Riksbank'i valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütar-ettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõtte on kontroll. Tütar-ettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütar-ettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütar-ettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütar- ja sidusettevõtete soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil).

Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatakse bilansis soetusmaksumuses (miinus võimalikud allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse investeeringu algselt tema soetusmaksumuses (ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud tehingu puhul omandatud netovara bilansilises väärtuses), ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Tütar- ja sidusettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse finantstuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o. nominaalväärtuses miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtudes laekuvate summade tõenäolisusest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud mitmesugustes tegevuskuludes. Kui on tõenäoline, et arve ei laeku, kantakse ta lootusetu nõudena bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliselt laekuvate nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Muud nõuded

Muude nõuete koosseisus on kajastatud antud laenuid ja muud lühiajalised nõuded. Muud nõuded on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Faktooring

Faktooring on nõuete müük, kusjuures sõltuvalt faktooringlepingu tüübist on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa

(regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad ka sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring).

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistingut (s.t nõude tagatisel võetud laenu) ning nõuet kajastatakse bilansis, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustist kajastatakse analoogiliselt muudele võlakohustistele.

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui nõude müüki.

Kulu faktooringtehingutest (nõuete müügist) kajastatakse finantskuluna.

Varud

Tooraine ja materjal ning ostetud kaup müügiks võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud veokuludest ning teistest otsestest väljaminekutest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude arvestuses on kasutusel kaalutud keskmise soetushinna meetod.

Lõpetamata toodang ja valmistoodang võetakse arvele tootmisomahinnas, milles peale otseste tootmiskulude sisalduvad veel konkreetse toodangu valmistamisega seotud kaudsed kulud, millela varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või netorealiseerimismaksumus. Materjalid ja lõpetamata toodang hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate toodete hinnanguline maksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimismaksumuse.

Neto realiseerimisväärtus leitakse arvates tavapärase äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Inventuuride käigus selgunud varude ülejäägid võetakse arvele, sealjuures vähendatakse müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulusid.

Varude allahindlus

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata varude väärtuse langusele ja kas esineb varude objekte, mille neto realiseerimismaksumus võib olla langenud madalamale nende soetusmaksumusest. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse allahindluse tegemise perioodil müüdud toodangu kuluna.

Varude allahindlus tehakse ka nendele objektidele, mida pole pikema aja vältel kui üks aasta suudetud müüa ega kasutada ning eksisteerib kahtlus, kas neid suudetakse realiseerida mõistliku aja vältel.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 2 000 euro.

Varad, mille soetusväärtus on alla 2 000 euro ja mille kasutusaeg on pikem kui üks aasta, kantakse täies mahus kuludesse nende soetuse hetkel. Samas toimub nende varade bilansiväline arvestus vastutavate isikute ja kasutuskohtade lõikes kuni nende täieliku kulumiseni.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest otseselt soetamisega seotud väljaminekutest, s.o. kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta.

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Põhivara amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivarale eraldi lähtudes tema kasulikust elueast.

Materiaalse objekti spetsiifika tõttu võib selle kasulik eluiga erineda muu samasse gruppi kuuluva objekti elueast. Sellisel juhul vaadeldakse seda põhivara eraldiseisvana ning talle määratakse sobiv amortisatsiooniperiood.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivara grupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ning lõpetatakse vara eemaldamisel kasutusest.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsele põhivarale. Immateriaalse põhivarana on bilansis ostetud tarkvarapakettide kasutuslitsentsid ja ettevõtte tarbeks välja töötatud tarkvarapakettid, mille soetusmaksumus on alates 65 eurost ühiku kohta.

Amortisatsiooni arvutatakse lineaarselt, lähtudes eeldatavast kasulikust elueast pikkusega kolm aastat.

Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbi viitud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulusid ei kapitaliseerita.

Varade väärtuse langus

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada.

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a. firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 2000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	2-10
Muu materiaalne põhivara	2-8
Kapitaliseeritud ehitised	2-10

Rendid

Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina kajastatakse renditehinguid, kus kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud (lühiajalised ja väheväärtuslike varade rendilepingud) kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik:

Kapitalirendi puhul võetakse vara ja kohustis rentniku bilanssi arvele renditud vara õiglasel väärtuses või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses juhul, kui see on madalam. Rendimaksed jagatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekuludused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Ettevõtte kui rendile andja:

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodil muude äritulude koosseisus tekkepõhiselt.

Finantskohustised

Finantskohustiseks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustisega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustised kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksamisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteistkümne kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on kaheteistkümne kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mis nõuab varast loobumist ning mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust ja kogemustest.

Lubadused, garantiid ja muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille realiseerumist hindab juhtkond ebatõenäoliseks või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Tulud

Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Müügitulu kajastatakse tekkepõhiselt realiseerimise printsiibi alusel. Kauba müügi puhul on müügitulu tekkimise momendiks kauba omandiõiguse üleminek ostjale.

Intressitulu antud laenudelt ja pangakontode jääkidelt arvutatud intressid arvestatakse tekkepõhiselt.

Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Kasumiaruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemad eraldi.

Maksustamine

Ettevõtte tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende.

Seadusemuudatusega on kehtestatud regulaarselt makstavatele dividendidele soodsam maksumäär, milleks on 14%. Äriühingud saavad kasutada soodsamat maksumäära neljandal aastal makstud dividendide puhul kolme eelneva aasta keskmise dividendi väljamakse ulatuses. Ülejäänud osa, mis ületab viimase kolme aasta keskmise väljamakse, maksustatakse tavapärase 20% maksumääraga. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiväliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus. Bilansis ei kajastata potentsiaalselt tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena.

Dividendide maksimisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruande kuluna.

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustiste summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega on ära toodud lisas 13.

Seotud osapooled

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

Seotud osapooled on:

- Emaettevõtte
- Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- Aktsiaseltsi juhatus ja nõukogu ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte ärilistele otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Aruandekuupäeva järgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Pank	1 031	3 188
Raha teel	0	1
Kokku raha	1 031	3 189

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	281	281		
Ostjatelt laekumata arved	281	281		
Nõuded seotud osapoolte vastu	952	952		22
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	275	275		5
Laenunõuded	7 707	3 857	3 850	22
Muud nõuded	38	38		
Viitlaekumised	38	38		
Kokku nõuded ja ettemaksed	9 253	5 403	3 850	

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	771	771		
Ostjatelt laekumata arved	771	771		
Nõuded seotud osapoolte vastu	784	784		22
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	245	245		5
Laenunõuded	7 018	2 500	4 518	22
Muud nõuded	27	27		
Viitlaekumised	27	27		
Ettemaksed	29	29		
Tulevaste perioodide kulud	29	29		
Kokku nõuded ja ettemaksed	8 874	4 356	4 518	

Antud lühiajaliste laenude alusvaluuta on euro ja Rootsi kroon , intress 3% aastas ja maksetähtaeg 2022.a.

Lisa 4 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Tooraine ja materjal	9 847	5 831
Lõpetamata toodang	3 219	2 119
Valmistoodang	1 884	1 861
Ettemaksed varude eest	532	169
Ettemaksed tarnijatele	232	169
Ettemaksed samasse kons. grupi ettevõtetele	300	0
Varude allahindlus	-212	-191
Kokku varud	15 270	9 789

Bilansipäeva seisuga oli vastutavale hoiule antud valmistoodangut 442 tuhande euro väärtuses. Seisuga 31.12.2020 oli vastutavale hoiule antud valmistoodangut 293 tuhande euro väärtuses.

Alla on hinnatud varud, mis on laos seisnud rohkem kui üks aasta ja mille edasine realiseerimine on ebatõenäoline. Selliste varude allahindluse reserv aruandeaasta lõpus on 212 tuhat eurot (2020. aasta lõpuks vastavalt 191 tuhat eurot).

Lattu seisma jäänud varude osas käivad pidevalt läbirääkimised tehtud kulutuste hüvitamiseks.

2021. aastal on varusid maha kantud summas 101 tuhat eurot ja 2020. aastal 259 tuhat eurot.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	263	0	98	0
Üksikisiku tulumaks	0	194	0	172
Erisoodustuse tulumaks	0	4	0	2
Sotsiaalmaks	0	400	0	375
Kohustuslik kogumispension	0	15	0	18
Töötuskindlustusmaksed	0	29	0	27
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	2	0	2	45
Ettemaksukonto jääk	10		145	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	275	642	245	639

vt. lisa 3 ja 12

Lisa 6 Tütaretevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Tütaretevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütaretevõtja registrikood	Tütaretevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2020	31.12.2021
5568332257	HANZA Tarkon Sweden AB	Rootsi	aktsiainvesteering	100	100

Tütaretevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:							
Tütaretevõtja nimetus	31.12.2020	Omandamine	Müük	Dividendid	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	Muud muutused	31.12.2021
HANZA Tarkon Sweden AB	436	0	0	0	0	0	436
Kokku tütaretevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	436	0	0	0	0	0	436

Lisa 7 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Ettemaksed	Kokku
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2019									
Soetusmaksumus	462	2 903	463	22	12 415	12 900	303	107	16 675
Akumuleeritud kulum	0	-1 041	-350	-22	-9 345	-9 717	-280		-11 038
Jääkmaksumus	462	1 862	113	0	3 070	3 183	23	107	5 637
Ostud ja parendused			46	0	1 910	1 956		337	2 293
Amortisatsioonikulu		-916	-44		-828	-872	-8		-1 796
Müügid (jääkmaksumuses)			-4		-42	-46			-46
Ümberliigitamised					-9	-9			-9
Muud ümberliigitamised					-9	-9			-9
31.12.2020									
Soetusmaksumus	462	2 903	470	22	13 935	14 427	297	444	18 533
Akumuleeritud kulum	0	-1 957	-359	-22	-9 834	-10 215	-282	0	-12 454
Jääkmaksumus	462	946	111	0	4 101	4 212	15	444	6 079
Ostud ja parendused		54	42		1 260	1 302	44	6 108	7 508
Amortisatsioonikulu		-886	-35		-930	-965	-13		-1 864
Müügid (jääkmaksumuses)			-10			-10			-10
Muud muutused		1 732							1 732
31.12.2021									
Soetusmaksumus	462	5 064	464	0	14 611	15 075	338	6 552	27 491
Akumuleeritud kulum	0	-3 218	-356	0	-10 180	-10 536	-292		-14 046
Jääkmaksumus	462	1 846	108	0	4 431	4 539	46	6 552	13 445

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2021	2020
Masinad ja seadmed	102	55
Transpordivahendid	5	4
Muud masinad ja seadmed	97	51
Kokku	102	55

2021.a muud muutused summas 1 732 tuhat eurot on seotud hoonete rendilepingute muudatustega. Samas summas suurenesid ka rendilepingutest tulenevad kohustised.

Ettevõtte on kolm pikaajalist rendilepingut, millest kaks on lõpptähtajaga juuni 2024 ja kolmas jaanuar 2026.

Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

		Kokku
	Arvutitarkvara	
31.12.2019		
Soetusmaksumus	294	294
Akumuleeritud kulum	-261	-261
Jääkmaksumus	33	33
Ostud ja parendused	7	7
Amortisatsioonikulu	-20	-20
31.12.2020		
Soetusmaksumus	301	301
Akumuleeritud kulum	-281	-281
Jääkmaksumus	20	20
Ostud ja parendused	26	26
Amortisatsioonikulu	-20	-20
31.12.2021		
Soetusmaksumus	327	327
Akumuleeritud kulum	-301	-301
Jääkmaksumus	26	26

Immateriaalse põhivarana kajastatakse ostetud arvutitarkvara kasutuslitsentse ja ettevõtte-spetsiifilisi suuremahulisi programmeerimistõid. Immateriaalse põhivara amortisatsioon on kajastatud kasumiaruandes põhivara kulumi koosseisus.

Lisa 9 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2021	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Masinad ja seadmed	2 468	753	1 715
Lao- ja tootmishooned	1 786	574	1 212
Kapitalirendikohustised kokku	4 254	1 327	2 927

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Masinad ja seadmed	2 965	1 007	1 958
Lao- ja tootmishooned	953	922	31
Kapitalirendikohustised kokku	3 918	1 929	1 989

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2021	31.12.2020
Masinad ja seadmed	3 097	3 769
Kokku	3 097	3 769

Kapitalirendi intressimäär jääb vahemikku 1,9-2,25%. Bilansipäeval kehtinud lepingute hilisem lõpptähtaeg on august 2026.

Vastavalt IFRS 16 muudatustele on alates 01.01.2019. kajastatud hoonete ja sõidukite rendilepingud kapitalirendina. Eelnevatel aastatel on hoonete ja sõidukite rendilepingud kajastatud kasutusrendina perioodi kuludena.

Lisa 10 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020
Kasutusrendikulu	103	63
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2021	31.12.2020
12 kuu jooksul	29	42
1-5 aasta jooksul	23	34

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel järgmisi vahendeid:

- Töövahendid-, seadmed (2021.a. 50 tuhat eurot, 2020.a. 43 tuhat eurot),
- Kontoritehnika (2021.a. 2 tuhat eurot, 2020.a. 2 tuhat eurot).

Lao- ja tootmispindade rendikulu kajastatakse alates 01. jaanuarist 2019 kapitalirendina. Vt. lisa 9.

Lisa 11 Laenukohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised võlakirjad							
Arvelduskrediit		0			2%	EUR	31.01.2022
Pikaajalised laenud							
Swedbank AS	4 132	230	3 902		2%	EUR	11.02.2026
Pikaajalised laenud kokku	4 132	230	3 902				
Kapitalirendikohustised kokku	4 254	1 327	2 927				
Laenukohustised kokku	8 386	1 557	6 829				

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised võlakirjad							
Arvelduskrediit	0	0			EURIBOR 6 month+2,6%	EUR	31.03.2021
Pikaajalised laenud							
Swedbank AS	177	133	44		2,6%	EUR	02.04.2022
Pikaajalised laenud kokku	177	133	44				
Kapitalirendikohustised kokku	3 918	1 929	1 989				
Laenukohustised kokku	4 095	2 062	2 033				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2021	31.12.2020
Maa	463	463
Masinaid ja seadmed	1 375	345
Muud varad	15 270	9 789
Kokku	17 108	10 597

Arvelduskrediidi limiit oli 31.12.2021 seisuga 1 100 tuhat eurot ja limiiti kasutatud ei ole (sama ka seisuga 31.12.2020)

Laenude tagatised.

Seisuga 31.12.2021 on vormistatud AS Swedbank kasuks:

-notariaalne kommertsipant arvelduskrediidi saamiseks summas 2 800 tuhat eurot.

Kommertsipandi esemeks on kogu AS-i HANZA Mechanics Tartu vallasvara, välja arvatud kommertsipandiseaduse § 2 lg 3 nimetatud vara.

Kommertsipandiga kaetud varade bilansilised maksumused on:

-materjalne põhivara (ettevõtte omanduses olev vallasvara) 1 488 tuhat eurot;

-käibevara (varud) 15 270 tuhat eurot;

-investeeringulaenu tagatiseks on seatud hüpoteek kinnistutele summas 5520 tuhat eurot.

Garantiid.

Seisuga 31.12.2021 (sama ka seisuga 31.12.2020) on sõlmitud garantiileping AS Swedbank kasuks, taotlejaks HANZA Mechanics Narva AS kogusummas 700 tuhat eurot.

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	6 615	6 615	
Võlad töövõtjatele	696	696	
Võlad seotud osapooltele	112	112	22
Maksuvõlad	642	642	5
Muud võlad	31	31	
Muud viitvõlad	31	31	
Saadud ettemaksed	1 066	1 066	
Muud saadud ettemaksed	1 066	1 066	
Kokku võlad ja ettemaksed	9 162	9 162	

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	4 596	4 596	
Võlad töövõtjatele	617	617	
Maksuvõlad	639	639	5
Saadud ettemaksed	569	569	
Kokku võlad ja ettemaksed	6 421	6 421	

Lisa 13 Tingimuslikud kohustised ja varad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	17 108	13 874
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	4 277	3 469
Kokku tingimuslikud kohustised	21 385	17 343

Tingimuslikud kohustised

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2021 moodustas 21 385 tuhat eurot (31.12.2020 17 343 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi välja maksmisel neto dividendidena on 4 277 tuhat eurot (31.12.2020 3 469 tuhat eurot), seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 17 108 tuhat eurot (31.12.2020 13 874 tuhat eurot).

Potentsiaalse tulumaksukohustuse arvutamisel bilansipäeva seisuga on aluseks võetud maksumäär, mis kehtib 2022. aastal välja makstavatele dividendidele:

-vastavalt kehtivale tulumaksuseadusele maksustatakse väljamakstavaid dividende määraga 20/80 netodividendidena välja makstud summast;
-eeldus, et jaotatavad dividendid ja nendelt arvutatav tulumaks kokku ei ületaks jaotamata kasumi jääki vastavalt seisuga 31.12.2021 ja 31.12.2020.

2021. majandusaasta eest teeb juhatus ettepaneku dividende mitte maksta.

2020. majandusaasta eest dividende ei makstud.

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustised

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Seisuga 31.12.2021 on faktoiritud nõudeid summas 10 154 tuhat eurot (31.12.2020 7 593 tuhat eurot) sh. kindlustamata nõudeid summas 508 tuhat eurot (31.12.2020 380 tuhat eurot). 2020. ja 2021. aastal ei ole esinenud asjaolusid, millest tulenevalt oleks ettevõtte kindlustamata nõudeid pidanud hüvitama.

Lisa 14 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Aktsiakapital	480	480
Aktsiate arv (tk)	75 000	75 000
Aktsiate nimiväärtus	6.40	6.40

Aktsiate eest on täielikult tasutud.

Põhikirja kohaselt on maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv 300 000 ja seega aktsiakapitali maksimumsuuruseks 1 920 000 eurot.

Lisa 15 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Rootsi	21 667	22 152
Soome	14 210	16 481
Saksamaa	2 390	1 313
Eesti	5 434	3 751
Poola	5 037	2 335
Belgia	2 846	45
Holland	2 705	4 511
Prantsusmaa	135	195
Tšehhi	1 731	1 461
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	706	543
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	56 861	52 787
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Hiina	654	1 264
Brasillia	46	28
Ameerika Ühendriigid	1 089	636
India	45	45
Singapur	376	251
Norra	909	1 175
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	50	5
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	3 169	3 404
Kokku müügitulu	60 030	56 191
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Telekommunikatsioonivahendid	454	442
Tööstuslikud seadmed	47 306	41 449
Autotööstuse allhanked	892	675
Meditšiini aparatuur	10 656	13 360
Muud	722	265
Kokku müügitulu	60 030	56 191

Lisa 16 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Kasum materiaalse põhivarade müügist	109	9
Trahvid, viivised ja hüvitised	57	75
Muud	9	6
Kokku muud äritulud	175	90

Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Tooraine ja materjal	37 065	33 695
Varude allahindlus ja mahakandmine	101	259
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	6	24
Müügi eesmärgil ostetud teenused	66	129
Energia	1 001	566
Elektrienergia	759	413
Soojusenergia	237	148
Kütus	5	5
Veevarustusteenused	67	55
Alltöövõtutööd	694	678
Transpordikulud	838	733
Üür ja rent	103	64
Remondimaterjalid, tööriistad ja inventar	1 479	1 172
Muud	121	31
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	41 541	37 406

Vastavalt IFRS 16 muudatustele on alates 01.01.2019. kajastatud hoonete ja sõidukite rendilepingud kapitalirendina. Eelnevatel aastatel on hoonete ja sõidukite rendilepingud kajastatud kasutusrendina ja perioodi kuludena.

Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Tööjõurent	606	390
Mitmesugused bürookulud	61	54
Lähetuskulud	26	13
Koolituskulud	19	32
Juhtimisteenused, konsultatsioonid	428	640
Kulud IT-teenustele, arvutustehnikale	766	676
Mitmesugused remondikulud	246	159
Finantseerimisettevõtete teenused	34	13
Tööriided ja esmaabivahendid	74	63
Raamatupidamine ja personalijuhtimine	302	296
Muud haldusteenused	206	223
Muud	387	234
Kokku mitmesugused tegevuskulud	3 155	2 793

Lisa 19 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	7 868	7 193
Sotsiaalmaksud	2 505	2 315
Kokku tööjõukulud	10 373	9 508
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	465	467
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	463	465
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	2

Lisa 20 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Kahjum valuutakursi muutustest	7	22
Trahvid, viivised ja hüvitised	1	0
Ühingute, liitude liikmemaksud	6	6
Muud	133	136
Kokku muud ärikulud	147	164

Lisa 21 Muud finantstulud ja -kulud

(tuhandetes eurodes)

	2021	2020
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	-66	130
Muud finantsteenused	-123	-125
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-189	5

Lisa 22 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	HANZA AB
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Rootsi Kuningriik
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	HANZA Holding AB
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Rootsi Kuningriik

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ja ettemaksed		
Emaettevõtja	37	2 208
Tütarettevõtjad	3 557	0

Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	1 915	1 076
Kokku nõuded ja ettemaksed	5 509	3 284
Võlad ja ettemaksed		
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	115	82
Kokku võlad ja ettemaksed	115	82

PIKAAJALISED	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ja ettemaksed		
Emaettevõtja	3 450	1 000
Tütarettevõtjad	0	3 518
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	400	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 850	4 518

ANTUD LAENUD	31.12.2020	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2021	Perioodi arvestatud intress
Emaettevõtja	3 200	250	0	3 450	90
Tütarettevõtjad	3 518	0	0	3 453	104
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	300	400	0	700	16
Kokku antud laenud	7 018	650	0	7 603	210

MÜÜDUD	2021			2020	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused
Emaettevõtja	0	100	0	0	106
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	1 201	396	20	1 020	388
Kokku müüdnud	1 201	496	20	1 020	494

OSTETUD	2021			2020	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused
Emaettevõtja	0	807	0	0	1 047
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	3 643	1 073	7	2 182	960
Kokku ostetud	3 643	1 880	7	2 182	2 007

ANTUD GARANTIID/TAGATISED

	31.12.2021	31.12.2020	Lõpptähtaeg
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	700	700	2022
Kokku antud garantiid/tagatised	700	700	

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2021	2020
Arvestatud tasu	237	305

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud

AS HANZA Mechanics Tartu juhatus on 2-liikmeline. Mõlemad juhatuse liikmed töötavad töölepingu ja juhatuse liikme lepingu alusel. Nõukogu liikmetele ei ole tasusid makstud.

Vt. lisa 3.

Lisa 23 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Ettevõtte juhatus on hinnanud bilansipäevajärgse sündmusena Venemaa-Ukraina sõja mõju ettevõtte finantsaruannetele ning ettevõtte tegevuse jätkuvusele.

Sissetung Ukrainasse on viinud paljud toorainehinnad kiirele kasvule. Lisaks on kallinenud elektri, gaasi kui ka kütuse hinnad, mis avaldavad mõju otseselt tootmiskuludele.

Tellimuste arv on võrreldes varasema ajaga kasvanud. Kindlasti on üheks põhjuseks materjalihindade ja -tarnete fikseerimine, et tootehinda hoida võimalikult madalal.

See kõik avaldab mõju toote hinnale, mida täna on pikemaks ajaks võimatu fikseerida.

Ettevõtte juhatus on täiendavalt hinnanud, et tegemist on mitte-korrigeeriva bilansipäevajärgse sündmusega.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 31.03.2021

AS HANZA Mechanics Tartu (registrikood: 10019012) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
HARRI VÄRV	Juhatuse liige	31.03.2022
EMÖKE SOGENBITS	Juhatuse liige	01.04.2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS HANZA Mechanics Tartu aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS HANZA Mechanics Tartu raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2021 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, rahavoogude aruannet, omakapitali muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid ning aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS HANZA Mechanics Tartu finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperдите rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanouetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust, välja arvatud nii nagu allpool kirjeldatud.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Tegevusaruande osas viisime läbi ka Eesti Vabariigi auditortegevuse seaduses nõutud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad hindamist, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetele.

Auditi käigus tehtud töö põhjal oleme jõudnud järgmisele järeldusele:

- tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega;
- tegevusaruanne on koostatud vastavalt asjakohastele Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsiipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mittevastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärarvutuste tegemist või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;

- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsiibi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/
Erki Usin
Vandeauditori number 496
Ernst & Young Baltic AS
Auditorettevõtja tegevusloa number 58
Rävala pst 4, 10143 Tallinn

1. aprill 2022

Audiitorite digitaalallkirjad

AS HANZA Mechanics Tartu (registrikood: 10019012) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ERKI USIN	Vandeaudiitor	01.04.2022

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2021
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	17 343
Aruandeaasta kasum (kahjum)	4 042
Kokku	21 385
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	21 385
Kokku	21 385

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mujal liigitamata metalltoodete tootmine	25991	30373000	50.60%	Jah
Tõste- ja teisaldusseadmete tootmine	28221	19990000	33.30%	Ei
Mõõte-, katse- ja navigatsiooniseadmete tootmine	26511	6087000	10.14%	Ei
Elektrimootorite, -generaatorite ja trafode tootmine	27111	444000	0.74%	Ei
Muude elektriseadmete tootmine	27901	38000	0.06%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7468800
E-posti aadress	harri.varv@hanza.com
Veebilehe aadress	www.hanza.com